

Bilaga 8.

Regeringens bedömning av operativ förmåga

Försvarsmaktens omställning (RiR 2014:4)

Bilaga 8

Regeringens bedömning av operativ förmåga

I denna bilaga lämnar vi en närmare redogörelse för regeringens mål och krav samt bedömning av operativ förmåga i Försvarmakten.

PROPOSITIONER KNUTNA TILL DET FÖRSVARSBESLUTET FÖR PERIODEN 2002–2004

Till att börja med har vi undersökt vilka krav regeringen har utgått ifrån i sin bedömning av operativ förmåga under försvarsbeslutsperioden. I budgetpropositionerna används riksdagens försvarspolitiska mål som grund för de förmågebedömningar som görs. Det handlar om de fyra delmålen i försvarsbeslutet som redogjorts för i granskningsrapporten.

I budgetpropositionen för 2001 hänvisade regeringen till Försvarmaktens bedömning att den samlade operativa förmågan var godtagbar i dåvarande säkerhetspolitiska läge. Regeringen skriver att den inte gör någon annan bedömning än Försvarmakten, men påpekar att det är synnerligen angeläget att utbildnings- och övningsverksamheten kan öka i intensitet och förbandsnivåer. Den viktigaste åtgärden för att förbättra Försvarmaktens förmåga i respektive uppgift är att öka personalens kompetens. Samtidigt konstaterade regeringen att det omfattande omstruktureringsarbetet inneburit att anpassningsplaneringen nedprioriterats och fortfarande är behäftad med osäkerheter. Regeringen skrev också att det är angeläget att anpassningsplaneringen förbättras.¹ Försvarmakten fick i uppgift att i budgetunderlaget för 2002 redovisa sin planering. Regeringen skrev också att FM begärt att kraven borde öka så att sjö- och luftstridskrafter kan delta internationellt. Regeringen svarade att kraven inte skulle ändras då, utan att det fick ske vid nästa försvarsbeslut.

På samma sätt bedömde regeringen att förmågan för 2002 var godtagbar, givet rådande säkerhetspolitiska läge. Här nämnde dock regeringen samtidigt att Försvarmakten anmält att någon fördjupad operativ planering för nationellt försvar inte hade skett, och att detta även gällde för anpassningsåtgärder för mer omfattande militära operationer. Regeringen kommenterade inte detta, utan konstaterade att den gör samma bedömning som Försvarmakten.²

När regeringen sedan i budgetproposition för 2003 redovisade myndighetens förmåga var bedömningen fortsatt att utgå från tidsperspektiv när den hänvisade till Försvarmaktens bedömning att i nuvarande säkerhetspolitiska omvärldsläge var förmågan god att lösa uppgiften försvar mot väpnat angrepp. Vid ett försämrat omvärldsläge var dock bedömningen att det föreligger brister inom framför allt ledning, precisionsbekämpning på långa avstånd, underrättelseinhämtning, logistik och helikopterunderstöd. Regeringen sade också att Försvarmaktens planering förutsatte tillräcklig säkerhetspolitisk förvarning och att successiva anpassningsåtgärder kunde

---

¹ Prop. 2000/2001:1 Utgiftsområde 6

² Prop. 2001/02:1 Utgiftsområde 6

vidtas. Regeringen bedömde att mot bakgrund av rådande säkerhetspolitiska läge var den operativa förmågan i olika avseenden godtagbar. Regeringen underströk vikten av att riksdagens beslut om inriktningen för det militära försvaret genomfördes skyndsamt.³

För 2004 menade regeringen att försvarsreformen inte gått i den takt som var avsett. Trots detta var den samlade bedömningen att förmågan var godtagbar. Regeringen hänvisade till att omvärldsläget hade förbättrats ytterligare i Sveriges närområde. Regeringen hänvisade även till Försvarsmaktens bedömning i sin årsredovisning. Enligt denna var förmågan godtagbar i rådande omvärldsläge. Vid ett försämrat omvärldsläge bedömdes brister finnas bland annat inom områdena ledning, samövning av högre förband, långräckviddig precisionsbekämpning, underrättelseinhämtning, logistik samt helikopterunderstöd. Uthålligheten bedömdes vara begränsad vid operationer i mer än en riktning.⁴

I sin budgetproposition för 2005 hänvisade regeringen till sin inriktningsproposition med förslag på ett nytt mål för politikområdet. Målsättningen låg i linje med riksdagens beslut om mål för föregående försvarsvarsbeslutsperiod, fransatt att ordningsföljden hade ändrats. För föregående år bestod målen för verksamhetsområdet Det militära försvaret av de mål som riksdagen beslutat om för totalförsvarsresurserna. Målen för Det militära försvaret var alltså att skapa resurser som går att använda för de försvarspolitiska mål som riksdagen hade beslutat. Med det nya förslaget bedömde regeringen i stället att målet för verksamhetsområdet borde vara att det militära försvaret, inom ramen för sin huvuduppgift (förmågan att föra väpnad strid) skulle uppnå den förmåga och genomföra de insatser som krävs. Regeringen förklarade i samma budgetproposition bland annat att insatsförsvaret skulle utformas med en bredare hotbild som utgångspunkt, och med ett tydligare fokus på internationella insatser och territoriell integritet, även om en grundläggande försvarsförmåga och kompetens skulle upprätthållas.⁵

I sin bedömning av Försvarsmaktens förmåga kvarstod fortfarande indelningen mot huvudändamålen för politikområdet Totalförsvaret. Regeringen menade att de tre skalstegen inte var tillräckligt precisa, och ville utveckla ett värderingsinstrument för att skapa bättre förutsättningar för att kunna mäta den operativa förmågan i mer absoluta termer. Detta för att ge förbättrade förutsättningar att kunna redovisa resultaten av det gångna året för riksdagen.⁶ I avvaktan på det nya försvarsbeslutet skulle redovisningen för detta och nästkommande år vara av mer deskriptiv karaktär.

I likhet med tidigare budgetpropositioner gjorde regeringen en kortare genomgång av vad Försvarsmakten redovisat, och gjorde sedan egen analys och drog slutsatser. Regeringen förklarade att trots bristerna var förmågan godtagbar, med hänvisning till det goda säkerhetspolitiska läget. Regeringen betonade vikten av att genomföra tidigare fattat beslut av riksdagen om ett flexibelt insatsförsvaret. Regeringen betonade också vikten att leda förband på högre nivåer, då det är en viktig och efterfrågad kompetens vid

---

³ Prop. 2002/03:1 Utgiftsområde 6

⁴ Prop. 2003/04:1 Utgiftsområde 6

⁵ Prop. 2004/05:1 Utgiftsområde 6

⁶ Prop. 2004/05:1 Utgiftsområde 6

internationella insatser. Regeringen nämnde även att förmåga till stöd till samhället är god, bland annat på grund av att omfattande samverkan med andra myndigheter hade ägt rum.⁷

Även i budgetpropositionen för 2006 bedömde regeringen utifrån verksamhetsområdets mål att resurserna ska kunna användas för de huvudändamål som har angetts för politikområdet Totalförsvaret. Regeringen förklarade att Försvarens bedömning hade gjorts i relation till rådande säkerhetspolitiska läge och de krav som ställts i riksdagens beslut 2001. Regeringen hänvisade återigen till att värderingsmodellen inte är tillräckligt tydlig då den inte redovisar egentlig förmåga i absoluta termer, varför en ny borde utvecklas med fler skalsteg och som bättre återspeglar förmågan. Regeringen menade att förmåga skulle redovisas i absoluta termer som svarar mot regeringens krav på operativ förmåga och delförmågor.⁸

Regeringen bedömde att förmågan var godtagbar i tre av huvuduppgifterna och god i en av dem. På samma sätt som förr var dock bedömningen att för att kunna möta mer omfattande militära operationer skulle det krävas successiva beslut och anpassningsåtgärder. På så sätt var den förmågebedömning Försvarens rapporterat när det gäller att stå emot väpnat angrepp sett till ett försämrat omvärldsläge behäftad med brister inom ledning, underrättelseinhämtning och logistik. Återigen betonade regeringen vikten av förmåga till väpnad strid på högre nivåer med hänvisning till kommande krav inom ramen för EU:s snabbinsatsstyrka (tidigare var detta viktigt för nationell försvarsförmåga). Även i andra avseenden hänvisade regeringen till internationella insatser som motiv för att vidmakthålla och utveckla förmåga. Regeringen menade även att det är viktigt att ytterligare utveckla förmågan till samverkan med andra myndigheter, för att öka samhällets samlade krishanteringsförmåga.⁹

BEDÖMNINGEN SKER MOT NY KRAVSTÄLLNING – OMVÄRLDSLÄGET FORTSÄTTER HA BETYDELSE – INTERNATIONELL DIMENSION FORTSÄTTER

Hösten 2006 avgick den socialdemokratiska regeringen och efterträddes av en moderatledd alliansregering. I budgetpropositionen för 2007 hänvisade regeringen till att styr- och finansieringsformerna för Försvaret måste förbättras. Det måste finnas tydliga och uppföljningsbara mål för försvarets verksamhet, så att bland annat redovisningen till riksdagen kan förbättras. Regeringen pekade på att den insatsförbandsorienterade ekonomistyrningsmodellen borde förbättras när det gäller spårbarhet, målformuleringar och redovisning i relation till riksdagens krav på operativ förmåga.¹⁰

Som nämnts ovan var riksdagens försvarspolitiska mål ungefär desamma som i föregående försvarsbeslut. Regeringen skrev också att resultatbedömningen gjorts i förhållandet till riksdagens mål för politikområdet Totalförsvaret. Målen för verksamhetsområdet Det militära försvaret och Det civila försvaret hade förändrats. Kraven på Försvarens uttryckt som mål för verksamhetsområdet Det militära

⁷ Prop. 2004/05:1, utgiftsområde 6.

⁸ Prop. 2005/06:1, utgiftsområde 6.

⁹ Prop. 2005/06:1, utgiftsområde 6.

¹⁰ Prop. 2006/07:1, utgiftsområde 6, s. 14.

försvaret var nu, att inom ramen för sin huvuduppgift förmågan att kunna föra väpnad strid, uppnå den förmåga och genomföra de insatser som krävs. Regeringen skrev att det är utifrån denna kravställning resultatbeskrivningen görs. Vidare hänvisade regeringen till riksdagens beslut om operativ förmåga. Denna förmåga avser att i nutid kunna hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till insatser utomlands samt vid försämrat omvärldsläge kunna hantera händelseutvecklingar och hot som kan drabba Sverige. Dessutom skulle förmågan till internationella insatser kunna öka vid allvarlig eller varaktigt försämrad omvärldsutveckling. Vid successiva beslut av regering och riksdag skulle förmågan att möta olika former av mer omfattande militära operationer kunna utvecklas.¹¹

Regeringen gör inte någon närmare analys av hur den nya bedömningsgrunden förhåller sig till föregående. Att kraven förändrats framgår dock av regeringens bedömning, eftersom den försvarspolitiska målsättningen att försvara Sverige mot väpnat angrepp inte längre används som bedömningsgrund. På detta sätt framgår inte längre vad som tidigare varit en svagare punkt i bedömningen av Försvarsmaktens förmåga. I stället handlar kravställningen om att i närtid kunna hävda Sveriges territoriella integritet och förebygga och medverka i internationella kriser. Regeringen menade således att med de krav som ställs på Försvarsmakten är förmågan sådan att den till största delen motsvarar fastställda krav.¹²

Om förmågan vid ett försämrat omvärldsläge framhöll regeringen att det inte fanns brister som innebär att någon ny förmåga behöver skapas, men att det kan innebära att en större mängd resurser måste finnas användbara. Förmågan vid en allvarligt försämrad omvärldsutveckling bedömde regeringen att den sammataget motsvarade behovet och att fastställda krav ska ha uppfyllts.¹³ Dock lämnades inget besked om vilka krav som avsågs.

Regeringen gjorde avslutningsvis en mycket kort sammantagen bedömning enligt vilken den samlade operativa förmågan ska ha haft en positiv utveckling. Enligt insatsorganisationsvärderingen för 2005 ska Försvarsmakten ha uppfyllt flera av kraven på operativ förmåga.¹⁴

Nästföljande budgetproposition för 2008 innebar ytterligare förändringar. Politikområdets namn ändrades från Totalförsvaret till försvar och verksamhetsområdena ändrades om. Till exempel upphörde verksamhetsområdena Det militära försvaret och Det civila försvaret och ersattes med Insatser, Uppbyggnad av beredskap och Forskning och utveckling. Området Insatser avser övervakningsuppgifter och ingripande mot kränkningar liksom internationella uppgifter. Regeringen betonade vikten av användbarhet och flexibilitet. Uppgiften att genomföra internationella insatser skulle vara grundläggande vid utvecklingen av förbanden. Regeringen betonade även vikten av förmågan till väpnad strid och hänvisade till ett brett spektrum av internationella insatser och för att värna territoriell integritet. På samma sätt pekade regeringen på vikten av civil-militär samverkan som en del av ambitionen av multifunktionella insatser. Sammantaget, om man återkopplar till riksdagens fyra

---

¹¹ Prop. 2006/07:1, utgiftsområde 6.

¹² Prop. 2006/07:1, utgiftsområde 6.

¹³ Prop. 2006/07:1, utgiftsområde 6.

¹⁴ Prop. 2006/07:1, utgiftsområde 6.

försvarspolitiska mål, var det två av dessa som regeringen betonade under det att de två andra egentligen inte nämndes.¹⁵

Regeringens hänvisade i resultatbedömningen till att resurserna ska kunna användas för de huvudändamål som angetts för politikområdet Försvar. Enligt regeringen hade den samlade operativa förmågan utvecklats positivt. För flertalet av de krav som ställts kunde Försvarsmakten lösa tilldelade uppgifter. Regeringen bedömde att Försvarsmaktens samlade förmåga hade utvecklats positivt. Deltagande i internationella insatser hade stärkt förmågan till väpnad strid på sikt. Regeringen uttryckte dock att särskild uppmärksamhet måste riktas på förmågorna att upptäcka kränkningar och hantera händelseutvecklingar vid ett försämrat omvärldsläge. Särskilda insatser borde enligt regeringens mening vidtas för att minimera personella och materiella brister.¹⁶

I budgetpropositionen för 2009 markerade regeringen vikten av fortsatt förnyelse av försvaret. Till skillnad från föregående år hänvisade regeringen även till hot och säkerhetspolitiska utmaningar för Sverige som motiv till detta. Enligt regeringen underströk händelseutvecklingen i Georgien vikten av fortsatt modernisering av försvaret för att öka användbarheten för förbanden att kunna användas nationellt. Återigen ansåg regeringen att den samlade operativa förmågan hade förbättrats något. Regeringen uppgav att Försvarsmakten hade kunnat möta flertalet av de krav som ställts. Regeringen hänvisade bland annat till att pågående och genomförda internationella och nationella insatser hade bidragit till förmågan till väpnad strid.¹⁷

I budgetpropositionen för 2010 hänvisade regeringen till det nya inriktningsbeslutet med nya försvarspolitiska mål från och med 2010. Det nya målet för det militära försvaret ska vara att enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet, försvara Sverige och främja vår säkerhet. Detta ska ske genom att:

- Hävda Sveriges suveränitet, värna suveräna rättigheter och nationella intressen,
- förebygga och hantera konflikter och krig samt
- skydda samhället och dess funktionalitet i form av stöd till civila myndigheter.

Vidare upprepades att försvaret ska genomföra de insatser som riksdag och regering beslutar. Försvarsmakten, enskilt och tillsammans med andra myndigheter, länder och organisationer ska lösa följande uppgifter:

- Försvara Sverige och främja vår säkerhet genom insatser på vårt eget territorium, i närområdet och utanför närområdet,
- upptäcka och avvisa kränkningar av det svenska territoriet och i enlighet med internationell rätt värna suveräna rättigheter och nationella intressen i områden utanför detta och
- med befintlig förmåga och resurser bistå det övriga samhället och anta myndigheter vid behov.

---

¹⁵ Prop. 2007/08:1 Utgiftsområde 6, s.19.

¹⁶ Prop. 2007/08:1 Utgiftsområde 6

¹⁷ Prop. 2008/09:1 Utgiftsområde 6

Regeringen förklarade att den nya inriktningen syftar till att stärka Sveriges försvarsförmåga samtidigt som utvecklingen ska ske i den takt som ekonomin tillåter.¹⁸ Från 2010 ska kraven öka på Försvarsmakten i enlighet med den nya inriktningen.¹⁹

Förmågebedömningen för aktuellt år, det vill säga 2008, samt för nästkommande år, sker dock med hittillsvarande bedömningsgrund. Regeringens bedömning är att Försvarsmaktens förmåga är godtagbar och att flertalet av de krav som ställts har tillmötesmåts, men i flera fall med begränsad uthållighet. Den samlade operativa förmågan ska ha nedgått i förhållande till 2007, eftersom tillgången till kontrakterade markförband minskat sedan den nordiska stridsgruppen (NBG 08) avvecklades. Vidare ska Försvarsmakten, enligt regeringen, ha minskat övningsverksamheten, till följd av ekonomiska problem, utan att regeringen förändrat krav och målsättningar.

Förmågan att hävda Sveriges territoriella integritet, och fredfrämjande insatser är enligt regeringen dock fortfarande godtagbar, liksom även förmågan att bidra till samhället vid allvarliga/extraordinära händelser. När det gäller förmåga att vid ett försämrat omvärldsläge hantera händelseutvecklingar och hot som kan drabba Sverige för dock regeringen detta är ett nytt resonemang, som delvis tycks vara kopplat till en ny kravställning. Regeringen hänvisar till brister på grund av eftersatt planering av mobiliseringsåtgärder och problem med materielförsörjningen när det gäller tillgångsredovisning och behov för förband med lägre beredskap (fordon och mörkermateriel). Detta leder, enligt regeringen, sammantaget till begränsad handlingsfrihet om omvärldsläget skulle försämras.²⁰

I budgetpropositionen för 2011 skedde ytterligare förändringar i hur regeringen motiverar sina bedömningar. Det är också i detta års budgetproposition som regeringen hänvisar till sitt beslut om att omarbete myndighetens försvarsplanering, som enligt regeringen under det senaste decenniet inte varit föremål för en samlad process.²¹ Kravställningen utgick dock fortfarande från den som gällde föregående år. Regeringen skrev att de operativa kraven från och med 2010 har förändrats i enlighet med riksdagens försvarspolitiska inriktning. Värderingen av Försvarsmaktens operativa förmåga kommer att förändras, vilket, enligt regeringen, påverkar jämförbarheten under något år. Till skillnad från föregående år gjorde dock inte regeringen någon värdering av om kraven hade höjts eller sänkts. Regeringen bedömde att framtida värderingar skulle komma att bli mer rättvisande i takt med att förband som haft låg beredskap höjer sin beredskap.²²

Med utgångspunkt från 2009 års förmågekrav redovisade regeringen, med hänvisning till Försvarsmaktens bedömningar, sin sammantagna bedömning. Återigen återkopplas i högre utsträckning till det säkerhetspolitiska läget. Avseende territoriell integritet och förmågan att bidra till fredsfrämjande insatser, skulle enligt Försvarsmaktens bedömning förmågan vara godtagbar

---

¹⁸ Prop. 2009/10:1 Utgiftsområde 6, s. 19 f.

¹⁹ Prop. 2009/10:1 Utgiftsområde 6, s.24.

²⁰ Prop. 2009/10:1 Utgiftsområde 6

²¹ Prop. 2010/11:1 Utgiftsområde 6

²² Prop. 2010/11:1 Utgiftsområde 6.

utifrån rådande omvärldsläge. Regeringen bedömde förmågan som godtagbar. På samma sätt hänvisades till briser vid ett försämrat omvärldsläge till följd av bland annat materiella och personella briser samt på grund av bristande planering och tillgänglighet och prestanda i vissa materielsystem. Regeringen bedömde förmågan som bristfällig till godtagbar. Slutligen menade regeringen att förmågan vid en allvarlig och varaktigt försämrad omvärldsutveckling hade nedgått de senaste åren. Men detta är, enligt regeringen, i linje med de förändrade ambitionerna i riksdagens försvarspolitiska inriktning. Regeringen gör ändå bedömningen godtagbar.²³

VÄRDERINGEN SKER MOT NYA MÅL

Från och med budgetpropositionen för 2012 börjar den nya kravställningen gälla i enlighet med riksdagens försvarsbeslut för perioden 2010–2014. Regeringen utvecklar sin ambition om försvarsplanering, och betonar vikten av att det sker planering med en helhetssyn utifrån hela hotskalan.²⁴ Regeringen skriver även att närområdesperspektivet är centralt för försvarspolitiken. Regeringen förklarar samtidigt att det inte längre finns en uppdelning mellan nationell insatsorganisation för Sverige och en särskild utlandsstyrka för internationella insatser. Det ska heller inte finnas någon uppdelning mellan nationell och internationell förmåga. Reformen ska stärka både den nationella och den internationella förmågan.²⁵

Regeringen förklarar sedan att utifrån riksdagens inriktning framgår Försvarsmaktens uppgifter och krav på operativa förmågor i myndighetens instruktion. Regeringen uppger att Försvarsmakten under 2010 ”haft en operativ förmåga som möjliggör att, enskilt och tillsammans med andra, kunna genomföra omvärldsbevakning, insatser och utveckling av insatsorganisationen”. Regeringen gör sedan bedömningen att det fortfarande finns begränsningar i förutsättningarna för Försvarsmakten att möta mer omfattande händelseutvecklingar och hot som kan uppstå vid ett försämrat omvärldsläge. Det rör sig främst om brister avseende materiel och personal, men även avseende planläggning och tillgänglighet och prestanda i vissa materielsystem. Regeringen avslutar med bedömningen att den operativa förmågan successivt kommer att öka i takt med att omställningen fortsätter. Vidare hänvisar regeringen även till ett utkast till värdering baserad på en beskrivning avseende befintlig insatsorganisation som Sverige lämnat till Nato. Nato ska enligt regeringen ha gjort bedömningen att Försvarsmakten har en operativ förmåga som avskräcker från anfall, och om det misslyckas kan försvara landet mot alla utom ytterst ihärdiga anfall.²⁶

När det kommer till inriktning förklarar regeringen att Försvarsmaktens värdering och redovisning ska ske utifrån ställda uppgifter och gällande operativ planering. Någon tydlig koppling till riksdagens försvarspolitiska mål görs egentligen inte. Regeringen skriver i stället att Försvarsmakten utifrån riksdagens och regeringens försvarspolitiska inriktning ska ha en

---

²³ Prop. 2010/11:1, utgiftsområde 6.

²⁴ Prop. 2011/12:1, utgiftsområde 6, s.20.

²⁵ Prop. 2011/12:1, utgiftsområde 6, s.20.

²⁶ Prop. 2011/12:1, utgiftsområde 6.

operativ förmåga och planering som gör att Försvarmakten kan genomföra omvärldsbevakning, insatser och utveckling av insatsorganisationen.²⁷

På samma sätt fortsätter regeringen i budgetpropositionen för 2013 att på ett mer övergripande sätt hänvisa till riksdagens inriktning för försvaret, för att sedan (när det gäller kravbild) hänvisa till regeringens beslut om Försvarmaktens uppgifter och krav på operativ förmåga uttryckt i Försvarmaktens instruktion. Liksom året innan bedömer regeringen att Försvarmakten under 2011 haft förmåga att över tiden möta de krav som ställs på omvärldsbevakning, insatser för att hävda Sveriges territoriella integritet och insatser internationellt samt utveckling av insatsorganisationen. På samma sätt som för året innan uttrycker regeringen det åter som att ”det fortfarande finns begränsningar” avseende förutsättningarna för Försvarmakten att möta hot i ett försämrat omvärldsläge. Utan någon mer utförlig beskrivning exemplifierar regeringen med brister avseende personal och materiel och planering och tillgänglighet och prestanda i materielsystem.²⁸

I budgetpropositionen för 2014 använder regeringen delvis ett nytt sätt att resonera. Precis som tidigare uppges Försvarmaktens *ha haft* förmåga att över tid möta de krav som ställts på områdesbevakning, insatser *för att hävda Sveriges territoriella integritet* och insatser internationellt samt utveckling av insatsorganisationen. Precis som för tidigare år är bedömningen att *det fortfarande* finns begränsningar i förutsättningarna att kunna möta händelseutvecklingar och hot vid ett försämrat omvärldsläge. Men samtidigt uttrycker regeringen det som att Försvarmakten likväl kan möta de hot som utmaningar som finns *i dagens omvärld*. Regeringen avslutar med att under 2012 har Försvarmakten haft förmåga att upprätthålla och utveckla ett militärt försvar med grund i förmågan till väpnad strid.²⁹

Detta sätt att resonera kan jämföras med regeringens eget resonemang i samma proposition. När det gäller förmågan att möta målen för vår säkerhet förklarar nämligen regeringen att inom utgiftsområdet ingår att hantera incidenter, olyckor och kriser. Den största delen av resultatet är dock att utveckla och upprätthålla en förmåga att avvärja eller hantera mer sällan förekommande men allvarligare hot mot målen för vår säkerhet. Att bedöma samhällets förmåga att hantera de hot som kan uppstå, såväl civila som militära, är utmanande eftersom förmågan mycket sällan prövas. I stället får bedömningen ske genom olika former av kvalitativa bedömningar, utifrån exempelvis olika krisfall inom Försvarmaktens försvarsplanering eller myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser.³⁰

---

²⁷ Prop. 2011/12:1, utgiftsområde 6.

²⁸ Prop. 2012/13:1, utgiftsområde 6.

²⁹ Prop. 2013/14:1, utgiftsområde 6.

³⁰ Prop. 2013/14:1, utgiftsområde 6, s. 16.